

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK-XCI. Ч. 68. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК. СЕРЕДА, 11-ГО КВІТНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 11, 1984 No. 68. VOL. XCI.

Станція УАКРади в Норт Порті відбула наради

Норт Порт - Мінерал Спрінгс, Фла. (В. Голян).
— У четвер, 29-го березня, відбулася перша зустріч Станції Української Координаційної Ради з участю 30-ох членів.

Зібрання відкрив місто-голова д-р Павло Турула, заступаючи перешкодженого голову М. Кузьму. Головною ціллю зустрічі був виступ голови НТШ д-ра Ярослава Падюха із цінним інформаційним матеріалом про акцію і пляни групи наукових і професійних організацій для спільної праці

і об'єднання двох громадських центрів організації у майбутньому. Д-р Падюха з'ясував заплановану на 16-го вересня маніфестацію із мистецькою частиною у Кеннеді Центрі у Вашингтоні з нагоди 20-ліття відкриття пам'ятника Т. Шевченка. Ця маніфестація репрезентуватиме дисциплінований протест проти посилення Московсько-русифікаційної акції в Україні. Комітет, що його очолює д-р Падюха, д-р Іван Філіп Ігнат Білінський, зробив перший крок у спільному порозумінні і співпраці.

„Нью Йорк Таймс“ інформує про українські писанки

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Щоденник „Нью Йорк Таймс“ з четверга, 5-го квітня ц.р., подав обширну інформативну вістку про мистецтво українських писанок.

Вістка розпочинається висвітленням українського повітря, що як довго люди будуть писати писанки; страхи, що персоналіфікує чорта, буде прозиване до скали і не буде грозити людям. Далі авторки дописує подальші способи писання писанок і традицію нести їх враз із іншими яйцями до посвячення у великодному кошику, як також символіку писанкових мотивів.

Одна із репортерок „Нью Йорк Таймсу“, Енн Кронін, відвідала для подання тих інформацій сеньйора українських поселенців Мирона Сурмача у його крамничі на 7-й вулиці в Нью Йорку та відбула з ним довшу розмову, в якій довідалася, що саме він розпочав у своїй крамничі продаж писанок ще у 1921 році. Тепер, хоч мешканці тієї частини Нью Йорку, де містяться „Сурмач“, змінилися, зацікавлення писанками не меншає, а постійно зростає.

Для читачів „Нью Йорк Таймсу“ в статті подається ціна на готові писанки, як

також знаряддя для вивчення мистецтва писання писанок і на книжечку Ярослава Сурмача в англійській мові про українські писанки. Є також точні інформації про курси писання писанок в Українському Музеї. До статті, під загальною назвою „Малювання великодніх українських писанок“, є додучені дві знімки писанки і способи її писання. Як інформувала редакція „Свободи“ Мирон Сурмач, одна із репортерок „Нью Йорк Таймсу“, Урсула Магоні, відвідала також Ярослава Сурмача і була присутньою на лекції писання писанок, в якій брало участь 35 жінок-американок.

ФОТОГРАФІЧНА ВИСТАВКА Л. ПАЛІЙ

Нью Йорк. — В Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вулиця (ріг 5-ої авеню), від суботи 14-го квітня, до середи, 9-го травня ц.р., відбуватиметься виставка фотографій п.з. „Обличчя світу“. Галерея відкрита щоденно (крім понеділка) від 2-ої до 6-ої вечора. Відкрита виставка — 14-го квітня о год. 4-ій по полудні.

Я. Сусленський і Ю. Пустовойтів відвідують Північну Америку

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. В.). — Під кінець березня голова Товариства Єврейсько-Українських Зв'язків в Ізраїлі, Яків Сусленський і його приятель і співробітник Юрко Пустовойтів прибули до Північної Америки на тридцятиденну візиту.

Обидва члени ділячі ТЕСУЗ відвідали редакцію щоденника у вівторок, 3-го квітня, де в двогодинних розмовах розповіли про працю Товариства та про своє намірання поширити діяльність ТЕСУЗ, особливо збільшуючи членство, видавничу й організаційну діяльність, як і діяльність на зовнішньому відтинку.

Відомий вже українцям на поселеннях у ЗСА і Канаді Я. Сусленський прибув сюди, в осідок Українського Народного Союзу, як давній знайомий. Він — людина, яка робить велетенську працю для поліпшення відносин між народами єврейською і українською, народом, якого він навчився шанувати і навіть подивляти, живучи і працюючи в Україні перед його виїздом до Ізраїлю, і приїжджуючи з українськими дисидентами — політичними в'язнями (декому з них він завдає своє життя), також ще „вдома“, перед його іходом з землі, де він народився. Я. Сусленський привіз із собою нове видання журналу „Діалог“, ч. 3-4, 212-сторінковий журнал, кварталний, громадсько-політичний та літературний, офіційно Товариства Єврейсько-Українських Зв'язків в Ізраїлі, що його перше друге число вже дістали члени Товариства і передплатники (їх ще дуже мало, бо всього 60-70 осіб поза Ізраїлем) і яке зустрілося з великою прихильністю в

читачів, як публікація, що „не займає в папірші“ нічого, а пише так, як воно є, порушуючи найбільш турбуючі читача теми з царини відносин українсько-єврейських. Можна з певністю сказати, що цей журнал (його називають редактори „Діалогів“ дуже скромно — бюлетенем) мусить стати колючою підручною книжкою як приятелів, так і „ворогів“ Товариства, бо матеріяли, що в „Діалогів“ поміщуються, у великій частині є унікальними матеріялами (про „Діалогів“ писатиметься ще на іншому місці).

Я. Сусленський каже, що приїхав, хоч його відряджували тепер від приїзду навіть цього об'їзду члени ТЕСУЗ, а приїхати їх примусили накопичені питання, які треба вирішити тут, на місці. Зокрема потреба забезпечити видання „Діалогів“ такою англійською і єврейською мовами, — досі, кварталний появляється українською і російською мовами, з малими акраплєннями текстів івритом. — і дуже поважна справа — брак фінансів, яку вдалося б налагодити, якщо збільшиться кількість передплатників, до чого гаряче закликає редактор журналу. Тут принципно зазначає він, що передплата становить 20 дол. річно, а адреса редакції така: Association for Jewish-Ukrainian Contacts, Ramot 3/28, Jerusalem, Israel. Справа українських авторів-дописувачів до „Діалогів“ цікавить Я. Сусленського, кількість таких повинна збільшуватися.

Всі ці і більше справ Я. Сусленський мав обговорювати того ж вечора на виступі в Українському Народному Домі в Нью Йорку, та на всіх інших зустрічах з

П. ПЕТКУС ПИШЕ ПРО ПОСИЛЕННЯ ТИСКУ У В'ЯЗНИЦЯХ СССР

Вашінгтон. — Литовський інформаційний бюлетень ЕЛТА, спонзорований Литовською крайовою фундацією, наводить довші цитати з писань члена Литовської Гельсінкської групи Віктора Петкуса, які були надруковані у литовській підпільній „Хроніці“ за січень 1984 року. В. Петкус був засуджений в 1978 році на підставі фальшивих свідчень представлених КГБ осіб на 15 років тюрми і заслання і тепер перебуває у північних районах СССР. Він пише, що в останніх місяцях дуже посилюється тиск КГБ в таборі і скріплюється спідкування агентів тієї славовисної установи за колишніми політичними в'язнями, чи як їх тут називають „в'язнями сумління“, які вже відбули покарання, а тепер перебувають на так званих вільних поселеннях.

Петкус підкреслює, що агенти КГБ особливо слідкують за перепіскою в'язнів із зовнішнім світом, а навіть з рідними, копіюють усі листи і залучують до персональних теків зі справою в'язня. Листи зі заслання в дуже малому числі доходять до місця призначення.

Згадуючи про умовини у таборах рабської праці, що їх вдержує комуністично-московський режим на просторах СССР, зокрема в Сибірі,

Петкус каже, що люди годують аж до виснаження, але голод не зламав їхнього духу і не послабив їхньої надії на зміну ситуації. Вони також вдержують зі собою всякі зв'язки, підтримують один одного духово, діляться окружниками з отриманих посилок, новинами із зовнішнього світу, бо без надії, — каже Петкус, — ледве чи можна вижити в довгій ізоляції. В дальшому Петкус подрбно описує умовини, у яких приходиться жити в'язням і підкреслює, що кожна отримана вістка, лист чи поштова картка, є великою цінністю для в'язнів, головно тих, які у позаторопному світі були громадсько і політично активними одиницями.

В кінці Петкус каже, що він хворий на раку і про свою хворобу він розказав спів'язням. Вони очевидно, були дуже заженені. „Але я розказав їм історію наполеонівського воєня, який будучи хворим, просив імператора, щоб він дозволив йому померти в службі і Наполеон погодився задовольнити його бажання“, пише Петкус.

Лист В. Петкуса помістили повністю литовської підпільної видання з відповідними коментарями і засудом практичності совєтських лідерів та їхньої тоталітарної імперії.

В Ірвінгтоні відбувся духовний концерт

Ірвінгтон, Н. Дж. (адом.). — Ліга Української Православної Молоді округ Нью Йорку і Нью Джерзі влаштувала в неділю, 25-го березня ц.р., у поплудневих годинах, тут в українській православній церкві св. Тройи у шестеріх вівнісній церкві (до 500 осіб) Великопопний духовний концерт. Церковний хор при церкві св. Тройи в Ірвінгтоні під орудою інж. Д. Олійника проспівав „Отче наш“

мюз. Артема Веделя, приєднаний всіх присутніх і місць. Концерт попередила коротка промова о. настоятеля Сергія Непріля, який в короткому слові казав на ці Великопопні пісні-молитви до Всевишнього Бога. В дальшому цей же хор проспівав дві церковні пісні та один Кондак за канону св. Андрія Критського, музика Д. Бортнянського.

Хор парадії св. Вознесіння з Мейнпладу, Н. Дж. під диригентурою Леоніда Харченка проспівав три церковні пісні, мюз. Я. Яценевича та М. Тележінського. Хор парадії катедри св. Димитрія з Картерету, Н. Дж. під диригентурою Марії Теленев проспівав три церковні пісні, мюз. Крупицького, о. прот. П. Турчанова та Д. Бортнянського. Хор парадії св. Юрія з Ярвільу, Н. Дж. під керівництвом Миколи Галети проспівав чотири церковні пісні, мюз. А. Веделя, А. Архангельського та Д. Бортнянського.

Хор ім. М. Лисенка з парадії св. Вознесіння в Кліфтоні, Н. Дж. під диригентурою Осина Головацького проспівав три церковні пісні, мюз. А. Кастальського та М. Вербицького. Хор св. Андрія з Св. Бавна Бруку, Н. Дж., під диригентурою Тараса Павловського проспівав три церковні пісні, мюз. Д. Бортнянського, О. Кошиця та П. Гончарова.

На закінчення концерту всі об'єднані хори під орудою диригента Д. Олійника проспівали „Ой зйшла зоря“ мюз. М. Леонтовича, солю — о. протоієрею Володимир Полішук, заспівував Рафаїл Венке. В дальшому всі хори проспівали „Боже, Великий Єдиний“ мюз. М. Лисенка і тим закінчили цей так вдалий, Духовний Великопопний Концерт.

Після концерту всіх присутніх гостило часом та тістечками у церковній залі Сестринство св. Покрови при Святотроїцькій церкві під керівництвом Віри Паско.

ТЕМА ЦЕНТРАЛЬНОЇ АМЕРИКИ була порушена у недільному телевізійному інтерв'ю з секретарем оборони ЗСА Каспаром Вайнбергером. Його запитали, чи то правда, що ЗСА збирається послати свої військові частини в обшир Центральної Америки, якщо сучасні зусилля Уряду президента Регена принести там прокомуністичні ребеїли заведуть (про який план Регена подав на своїх сторінках щоденник „Нью Йорк Таймс“ з неділі, 9 квітня). „Такого пляну президент Реген не має“, — заперив секретар оборони.

К. ЧЕРНЕНКО ОБВИНУВАЧУЄ ЗСА ЗА НЕСПОКОЇ В СВІТІ

Москва. — Совєтський лідер, генеральний секретар ЦК КПСС Константин Черненко знову публічно обвинувачує З'єднані Стейти Америки, що вони, а не хто інший, винні за неспокій в світі і напружену ситуацію, яка існує між двома надпотогами СССР і ЗСА.

В опублікованому в „Правді“ та інших центральних совєтських газетах інтерв'ю К. Черненко заявляє, що не зважаючи на розмови, які ведуться на нижньому рівні між представниками Совєтського Союзу і ЗСА, наблизення між двома надпотогами не наступить, а так само, не зроблено жадного прогресу для відновлення переговорів про редукцію міжконтинентальної ядерної зброї, які, як відомо, велися в Женеві і були перервані совєтською стороною. Він, очевидно, відкинув західні „спекуляції“, тобто оцінку багатьох аналітиків, що СССР вичікує на висліді президентських виборів в ЗСА і прагне в напрямі, щоб пошкодити ревізорові теперішнього президента Роналда Регена.

Черненко чорними красками змалював совєтсько-американські відносини під теперішню пору і посилення зброєнь, зокрема наклепів, з обидвох сторін. Підкреслення ним нуклеарної загрози, — кажуть політичні спостерігачі, — було зроблено зумисно, щоб створити в світі уяву страшної загрози нуклеарної війни і посилити рухи пацифістів та лібералів, які домагаються на Заході — не в СССР — замороження продукції нуклеарної зброї і започатку-

вання „мирного діалогу“ з Москвою.

„Ситуація в світі не покращала, — заявляє Черненко у своєму інтерв'ю, — вона залишається дуже небезпечною“. Інтерв'ю совєтського генсека розповсюдило по цілому світі совєтське пресо-агентство ТАСС і було прочитане на совєтській телебачці, а частини з нього передавалися по радіо. Совєтські джерела підкреслюють, що совєтський лідер відповів на запитання пересланого йому газетою „Правда“, яка є органом ЦК КПСС, отже вся ця комедія була аранжована на Кремлі з метою застрашити світ можливістю нуклеатної війни і впливати на хід американських президентських виборів.

Очевидно, К. Черненко не назвав ані одного прикладу чи випадку совєтських заходів покращати відносини з ЗСА. Відомим є тільки один факт вимини листами між ним і президентом Р. Регеном зараз після того, як Черненко було „обрано“ генеральним секретарем.

Совєтський лідер крім того атакував промову Президента ЗСА, яку він виступив в Джорджтаунському університеті, не погоджувався з плянами доброзичливості ЗСА, розміщенням нуклеарних ракет в країнах НАТО, повторив стару заявлену фразу про відмову СССР від переговорів поки не будуть забрані ракети з Європи, цілком не згадував останньої пропозиції Р. Регена про заборону хемічної зброї яку в першу чергу поширив СССР в Азії.

Демократи шукають жінки на віцепрезидента

Вашінгтон. — Лідери Крайового комітету Демократичної партії поважно почали застановитися над висуненням жінки на пост віцепрезидента і вже почали „розшукувати“ за відповідною особою. Покищо задується три можливі кандидати: посадника Сан Франсіско Діану Файнінст, конгресменку з Нью Йорку Джералдину Ферраро і Марту Коллінс, губернатора стейту Кентакі.

Під час передвиборчої кампанії в Нью Йорку справу жінки на віцепрезидента висував також губернатор Маріо Квонмо і навіть посадив міста Нью Йорку Едвард Кач. У зустрічі з кореспондентами М. Квонмо виключив свою особу, як можливого віцепрезидента, кажучи, що він дуже задоволений теперішнім постом губернатора і не є претендентом на жадний урядовий пост у Вашингтоні.

Д. Файнінст, С. Кач і М. Квонмо висунули на телевізійній програмі Сі-Бі-Ес і за запитання кореспондентів про президентські вибори й

можливість висунення жінки на віцепрезидента відповіли: „Я бажав якнайшвидшого і ефективного складу, який міг би перемогти теперішнього президента Роналда Регена“, — заявив посадник Нью Йорку. Він доряджував демократичному кандидату на президента ставити жінку на цей високий престижний пост.

М. Квонмо висловився в подібному тоні і назвав два прізвища — Файнінст і Ферраро. Посадник Файнінст заявив, що вона горда, що лідери Демократичної партії льокально і на крайовому рівні згадують її прізвище як можливого кандидата на віцепрезидента, але вона думає, що демократичними кандидатами будуть Волтер Мондейл і Гері Гарт, якщо до часу Конвенції не зайде зміна і не наступить „ідеологічний“ розкол між згаданими кандидатами. Файнінст буде господарем демократичної Конвенції, яка, як відомо, відбудеться у Сан Франсіско.

У СВІТІ

ТЕПЕР, КОЛИ АРГЕНТИНІ вже є новий уряд, а її колоніальні заборугування світовим і американським, в першу чергу, банкам зобов'язалися ЗСА допомогти сплатити, — Америка позичає півмільйона доларів на заплата відсотків від позичок, — виявляється, що цей новий уряд навіть докладно не знає розмірів аргентинського боргу. То ж уряд закладає попередньому урядові різні надужиття, за які винуватцям треба буде судово відповідати.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ЛІТАКИ ПЕРЕВЕЛИ заповіджені „виплатні акції“ за терористичний напад, що був здійснений минулого понеділка, 2-го квітня, в кулєцькій дільниці Єрусалиму, коли три арабські терористи обстріляли з машинних крісів обидва гранатами мирних прохожих у місті, які здійснювали свої закупки на одній з найбільш людних вулиць столиці Ізраїлю. Налет ізраїльських літаків на згодний бази палестинців у Ливані відбувся в неділю, 8-го квітня, в горах на схід від Бейруту.

ІРЛАНДСЬКА РЕВОЛЮЦІЙНА АРМІЯ взяла винуватину на себе за постріли в члена міської ради і його дочку в Бельфасти, Північна Ірландія, як вони виходили зі Служби Божої в неділю, 8-го квітня, з католицької церкви. 22-річну вчительку Мері Траверс забили на місці, а 56-річного батька Тома Траверса в критичному стані завезено до шпиталю з шістьма ранами від кулі. Тому що і жертви і обвинувачі є католиками, то згодом причиною замаху на родину Траверс був закид в його „коляборті“ з протестантами у Північній Ірландії. Дружина пораненого була з ними, але постріли її не зачепили.

НІКАРАГУА ПОДАЛА СКАРГУ ДО МІЖНАРОДНОГО СУДУ

Вашінгтон. — Державний департамент ЗСА повідомив, що уряд сандиністів в Нікарагуа подав скаргу на З'єднані Стейти Америки до Міжнародного Суду в Газі за те, що Вашингтон допомагає „підірвним силам“, тобто антикомуністам, вести боротьбу проти прокомуністичного уряду, який, тісно співпрацюючи з Москвою і Гаваною, допомагає їм експортувати революційні до інших латиноамериканських країн і встановлювати комуністичні впливи в тій гемісфері у безпосередньому сусідстві із ЗСА.

Безпосередньою причиною нікарагуанського зажадання є, мовляв, справа замінування портів, хоч, як відомо, цим ділом займаються антикомуністичні повстанці при допомозі американських розвідних чинників, зокрема Сі-Ай-Ей. Речник Державного департаменту Джен Гюз виразно підкреслює, що ЗСА ні в якому разі не бажать, щоб Міжнародний Суд чи будь-яка міжнародна організація вмішувалась до апробаторного Урядом активності Сі-Ай-Ей і дав до-розуміння, що йдеться тут про безпосередню загрозу американських інтересів в цьому обширі. Дж. Гюз ще раз повторив раніше становище президента Роналда Регена, Державного департаменту і Департаменту оборони, що ЗСА ні в якому разі не дозволить, щоб в Центральній Америці закріплювався комунізм, особливо коли до цього сприяються Совєтський Союз і Куба, які мають свої імперіалістичні інтереси і зацікавлення у поширенні їхньої гегемонії в цьому районі світу.

З приводу скарги в обидвох палатах Конгресу, а зокрема в Палаті Репрезентантів, розгорнулася гостра дискусія, що її, в першу чергу, започаткували демократи республіканців спікер Палати Томас О'Ніл. Вони при допомозі ліберальних засобів масової інформації, заговорили про шкловитий брак харчів і медикаментів у Нікарагуа, показали на телевізійних екранах страшний виступ проти недавнього схвалення 25 мільйонів доларів для активності Сі-Ай-Ей і 61 мільйон для Ель Сальвадору, притягнули для цієї акції деяких ліберальних республіканців і засудили політику Адміністрації в Центральній Америці, заповідаючи переслухання в тій справі в Палаті Репрезентантів.

Очевидно, місцевим лібералам морально допомогли протести проти замінування портів Нікарагуа урядом Франції і Великобританії, а засоби совєтської інформації висловили своє злизування, що Р. Реген не бажав визнати дефіцит міжнародних організацій, таких як Об'єднані Нації і Міжнародний Суд. Таке становище Уряду ЗСА нікарагуанський міністер закордонних справ Мігуель д'Еско-кото Брокман назвав „признанням Вашингтону до вини“.

Для підтримання морального тиску кубинські совєтські кораблі розпочали спільні маневри, хоч у порівнянні з американськими воєнними кораблями, які перебувають у Караїбському морі, комуністична „флотія“ виглядає дуже мізерно, — кажуть політичні спостерігачі.

В АМЕРИЦІ

НЕГРИТАНСЬКІ ЛІДЕРИ ПОВАЖНО задумуються висунути свого кандидата на посадику найбільшого в ЗСА міста Нью Йорку проти кандидатури теперішнього посадику жидівського походження Едварда Кача, який вже заповів, що він кандидуватиме ще раз в 1985 році. Першим негритянським кандидатом буде мабуть міський радний з Брукліну Алберт Ванн, демократ, який був захоплений участю чорних, пуерториканців і інших етнічних груп у передвиборках на демократичного президента в Нью Йорку. А Ванн є керівником передвиборчої кампанії проповідника Джессі Джексона і його праця в Нью Йорку унічалася великим успіхом. Джексон отримав у передвиборках 26 відсотків голосів у стейті і 33 відсотки в самому місті Нью Йорку.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ, а тепер передовий кандидат від Демократичної партії на президента Волтер Мондейл, виступаючи у Міддлтані, Па., на передмісті якого приміщення Тримівлевий острів з нуклеарною електростанцією виявив, що він, якщо буде обраний на президента, постарасться, щоб нуклеарні реактори на цьому острові були закриті, бо тільки в такий спосіб вони перестануть бути загрозою для населення. Політичні спостерігачі та кореспонденти, які подорожують разом з В. Мондейлом, оцінюють висловлену думку, що такі завіси кандидатури на президента ЗСА є бевідповідними, нерезальні і нездійсненні, про що, очевидно, знає Мондейл, але чого тільки не говориться для здобуття більшої кількості голосів. Навіть третій з ряду кандидат на президента Джессі Джексона назвав Мондейла „звичайним трюком“.

КРАЙОВИЙ ІНСТИТУТ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕНЬ хвороби пістряка та численні приватні дослідники чимраз частіше говорять тепер про зв'язок хвороби рака з харчами, закликаючи при тому населення відповідно і раціонально віджигуватися. Наприклад, споживання більшої кількості овочів і ярини запобігає розвитку пістряка уст, горла, а навіть шлунка, бо овочі чистять шлунок від осадів. Речники інституту кажуть, що люди, які споживають більше риби, ярини, овочів, молочних продуктів, а менше волового м'яса, особливо сильно припечених стейків, насичених різною приправою, мають всі вигляди залишитися довше здоровими.

СЕРЕД ДЕМОКРАТИЧНИХ ЛІДЕРІВ чимраз більше поширюється думка, що у випадку коли б на Конвенції Демократичної партії дійшло до кризи чи неуступності обидвох кандидатів, Волтера Мондейла і сен. Гері Гарта, Конвенція тоді шукатиме альтернативного кандидата. Ним, очевидно, не буде сен. Едвард Кеннеді, який вже раніше відмовився від кандидатури, але інший сенатор з Аркансо Дел Бамперс. Він вважається поміркованим лібералом з півдня, який може об'єднати роз'єднану партію і повести її до виборів спаяною і сильною. У Вашингтоні, зокрема в урядових колах, не вірять в таку можливість.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ОБОРОНИ Каспар Вайнбергер, який не вірить в погодженість Москви на редукцію міжконтинентальної нуклеарної зброї, бо, на його думку Совєтський Союз ніколи не погодиться на міжнародну інспекцію своїх засобів і виробництва цієї зброї, переконаний, що З'єднані Стейти Америки можуть за короткий час випродкувати ефективну зброю проти совєтських ракет, яка буде спроможна оборонити ЗСА перед нуклеарним нападом СССР. При тій нагоді К. Вайнбергер відкинув совєтський закид, що ЗСА замінують порти в Нікарагуа і займаються „водним піратством“, як це окреслив один із совєтських речників з міністерства оборони.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda".

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів від надання матеріалів, які не відповідають дійсності. Надання матеріалів означає погодження з тим, що автор несе відповідальність за зміст. Редакція не відповідає за зміст оголошень. Редакція не відповідає за зміст оголошень.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

СССР шантажує Скандинавію

Як відомо в останніх днях Москва почала морські маневри біля берегів Скандинавії, в яких змобілізовано понад 100 советських військових кораблів та майже таку саму кількість підводних військових човнів. Це ніби симульований військовий напад на Америку, але на ділі це певного роду шантажування Швеції, Норвегії і Данії з боку Москви.

Від кількох літ советські підводні човни безкарно наїжджають на територіальні води цих згаданих держав, випробовуючи їхні нерви та рішучість, особливо Швеції і Норвегії.

Поки що немає мови про еventуальну інвазію цієї країни Москвою, але всім відомо чому Кремль беззастановно порушує ці територіальні води скандинавських країн.

За останніх 30 років советський уряд з ваганням приймав т. зв. нордський рівновагу — цебто неписану угоду, що Швеція залишається нейтральною державою, тоді коли Норвегія і Данія лишались членами НАТО з певними обмеженнями. На всякий випадок, Норвегія і Данія зобов'язалися не дозволити на стаціонарне розміщення ракет на своїх територіях, як теж на жадні військові вправи НАТО, там же, в заміну за советську "стриманість", цебто, "залишення в спокої" Фінляндії і скандинавських країн.

Тому останні советські провокації своїми підводними човнами на територіальних водах Скандинавії починають турбувати провідників НАТО.

Деякі із відомих спеціалістів вірять, що цілком советських підводних човнів є випробувань терпеливості скандинавських урядів і тому безкарно висувують свої перископи і обсерваційні вежі, сподіваючись, що ніхто не відважиться відкрити вогонь проти советських військових кораблів.

Ще інші аналітики цієї ситуації переконані, що Советський Союз старастяся засвоїти собі право на "всіх безкарні маневри у переконанні, що згадані уряди не відважаться повести навіть легітимної оборони проти советських нападників. Ця тактика віддзеркалює стратегічну доктрину адмірала Сергія Горькова, який писав, що "для досягнення політичних цілей без війни треба уживати погроз про неминучі військові операції".

Американський секретар морської піхоти Джон Ф. Леман недавно заявив, що в будь-якій конвенціональній війні "совети планують захопити Норвегію і зараз же в перших днях такої війни вживати норвезькі фьорди для советських підводних човнів, подібно, як це робили німці під час Другої світової війни..." З цією метою советська морська команда наперед розвідує про еventуальні підводні приміщення для советських підводних човнів.

В останніх 25-ти роках советська морська сила зросла до колосальних розмірів — 285 підводних човнів з балістичними стрільнями, в той час коли Америка має тільки 95 таких підводних човнів, та 288 інших советських військових кораблів, коли Америка має тільки 189 таких кораблів.

Головна квартира північної советської флотії є в Мурманську, 80 миль від норвезького кордону. Поки що Швеція і Норвегія — говорять про ці советські авантюристські наїзди, хоч обидві країни мають модерні торпеди проти підводних човнів і можуть їх кожної хвилини знищити.

На випадок більших советських нападів, Норвегія може розраховувати на допомогу НАТО. Це, однак, не відноситься до Швеції, нейтральності якої Москва нібито гарантує. Однак, раніше чи пізніше Швеція переконається, що її нейтральність рівночасно є її великою слабкістю, бо дуже сумнівно, щоб СССР респектував шведську нейтральність, якщо б прийшло до війни поміж СССР і Заходом.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листа. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надіслати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

У січні 1933 року видано нову директиву ЦК ВКПБ, згідно з якою карано десятима роками таборів за вжиття людьми кормових культур — вівса, кормових буряків тощо.

Весною 1933 року українське ОГПУ розіслав секретну директиву: Всім відділам ОГПУ і обласним прокурорам, копія районним відділам ОГПУ і районним прокурорам. Всі справи людодства не розглядати звичайними судами, а передавати для закритого слідства колегії ОГПУ. Ця директива виявила правду. Влада знала, що діється на селі.

І все таки 1928 року вивезено за кордон і продано 1 мільйон центнерів зерна. 1929 року продано за кордон 13 млн центнерів; 1930 року 48.3 млн центнерів; 1931 року вже почався голод — продано за кордон 518 млн центнерів, 1932 року 18,1 млн центнерів. Крім того експортовано й інші продукти, яких було багато на державних складах у голодуючих областях.

Коли чути про голод у СССР і в Україні дійшли на Захід, Молотов сказав, що це "фальшива контрреволюційна пропаганда". А після закінчення колективізації Сталін сказав: "Жити стало краще, жити стало веселіше. Кількість населення збільшилася скільки, як за царя". Однак перепис населення 1937 року показав найгірші втрати населення. Але вислід перепису визнано "шкідливим".

Коли читати книгу Данила Шумка, то на задній план відходять оповідання про події і люди. На першому плані залишається тільки і єдине постать самого автора. Залишається трагічне тло трьох жорстоких безглуздя режимів, під якими опинилася була — під одним з них дає перебіг — Україна і на тлі переслідування людини тими режимами залишається трагічна постать однієї жінки, якою є Данило Шумка.

Він — найбільш "контроверсійний" український дисидент і поруч із генералом Петром Григоренком він тавруваний і лаяний однаково частинною вільною української преси в діаспорі, як і всіма засобами інформації більшовицького режиму. Бо Данило Шумка був замолоду комуністом, ширим, переконаним комуністом, членом КПЗУ (Комуністичної партії Західної України), признавався до комунізму, вів в нього і за вірності комуністичній партії пересидів п'ять і півроку у польській в'язниці. Але чи можна твердити, що хто комуніст — той не може бути патріотом своєї нації?

Комунізм, як інтернаціональна ідея, дав перестав існувати. Від Леніна почавши на теперішньому Черненкові кінчаючи — це патріотів російсько-більшовицької імперії. І Броз Тіто був палким сербським патріотом, дарма що також жорстоко розправлявся з інакшомислячими патріотами і розстрілював не менше.

Данило Шумка став комуністом як як малолітній юнак, з найвищої віри в прегарні гасла, що їх проповідували комуністи — воля, братерство всіх народів, рівність, безкласове суспільство, справедливий розподіл всіх дібр, повна свобода людини і вічний мир на землі. Це той рай, що його обіцявали комуністи, протиставляючи його пеклу, що ним були всі інші ідеологічно-устарілі концепції. І Шумка, народжениць Волині у реакції на

Михайло Кучер

„НАЦІОНАЛЬНА“ ЧИ „ПОЛІТИЧНА“ ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

II.

нижчим". Були випадки розстрілів статистиків. Закриті журнали "Вісник статистики" і "Статистичний огляд". Комунізм осягнув свою мету. Опір селянства зломлено. Селянин став наймитом партії. Колгоспи задумано і зrealізовано не задля ефективного господарювання, а задля політичної контролю населення.

Харчова політика більшовиків у перші місяці владі була підставою їх перемоги. Однак голод, насувався також на місто. Ось, наприклад, яке становище було в Петрограді. Про харчове становище в містах України відомостей майже нема, поза окремими спогадами.

Після захоплення більшовиками владі в Петрограді було запасу тільки кілька пудів муки. Поступало до міста денно тільки 12,000 пудів хліба. Денна пайка хліба у чверть фунта вимагала 48,000 пудів денно. Армія також стала на порозі голоду. Харків мала тільки на два дні. Тоді спиралися на харчування міста зайняв. Воєнно-революційний комітет і почав формули з робітників і матросів відділи для грабунку селян.

Голод викликав політичні причини. Советська влада не могла вирішити харчові питання буржуазними методами — розвитком вільної торгівлі. Більшовики пішли по лінії хлібної монополії. (Історія соціалістичної економіки СССР, том I, стор. 196-197).

СССР опинився під "харчовою диктатурою". Мета була за Леніном — вести безкомпромісову боротьбу і війну з селянською та іншою буржуазією, що залишала для себе не потрібний хліб". Селян проголошено "ворогами народу", себто партії. Виходить, що селяни не народ і вороги самі собі.

Однак причини постійних неурожаїв у СССР не тільки кліматичні. У Советському Союзі за Сталіна та й після нього за Хрущова було заборонено практично вживати великі досягнення

Наслідки грабунку здивували більшовиків — почало прибувати до Петрограду 227,249 пудів зерна.

Кількість каральних відділів за перших шість місяців більшовицько-лівоесервської влади в Петрограді було 50,000 робітників і матросів.

Голод викликав політичні причини. Советська влада не могла вирішити харчові питання буржуазними методами — розвитком вільної торгівлі. Більшовики пішли по лінії хлібної монополії. (Історія соціалістичної економіки СССР, том I, стор. 196-197).

СССР опинився під "харчовою диктатурою". Мета була за Леніном — вести безкомпромісову боротьбу і війну з селянською та іншою буржуазією, що залишала для себе не потрібний хліб". Селян проголошено "ворогами народу", себто партії. Виходить, що селяни не народ і вороги самі собі.

Однак причини постійних неурожаїв у СССР не тільки кліматичні. У Советському Союзі за Сталіна та й після нього за Хрущова було заборонено практично вживати великі досягнення

Попався в руки більшовиків і там, почалася його егеґенна, яка тривала по нинішній день. У "Вісник репресій в Україні", що його видає і редагує Надія Світлична, за 1982 рік випуск 1, читаємо: "Стала відома адреса, за якою має відбутися 5-річне засудження Данила Шумка: Казахстан, Уральська обл. Кара-тобський р-н, пос. Кара-тобе, ком. ч. 1". Але ж це вже третій з черги засуду проти Шумка, бо вперше засудили його на кару смерті, замінивши згодом на 20-тилітню каторгу. У своїх гірих міркуваннях Шумка пише: "мене в'язали за комунізм, тепер в'язати за антикомунізм". Разом Данило Шумка пересидів у різних таборах примусової праці і знав не людські знущання при різних допитах і різних Гулагах 37 років, включно із згаданою вгорі польською в'язницею. Народженець Волині, йому тепер 70 років. Має рідного брата в Канаді і канадський уряд старастяся віддати вистадити його з СССР; але дівстав відповідей від більшовиків, що Шумку "воєнний злочинець" і тому його не можна випустити на волю... "Міжнародна амністія", пише Надія Світлична, — називає Данила Шумка найстарішим політичним каторжником..." Позбувся своєї віри в комунізм не внаслідок власних трагічних переживань, а тоді коли дізнався про страсті штучного голоду, спричи-

го від нього патріота Мірай-Ловича. Чи можна заперечувати, що патріотами були Хвильовий, Скрипник, чи Винниченко, який видав у Відні комуністичний тижневик і де дав себе споконсвідати поїхати до Харкова на пост віцепрем'єра ЧССР?

І чи кожний з нас може присягнути, що всі наші земляки, члени компартії Української, який видав у Відні комуністичний тижневик і де дав себе споконсвідати поїхати до Харкова на пост віцепрем'єра ЧССР?

І чи кожний з нас може присягнути, що всі наші земляки, члени компартії Української, який видав у Відні комуністичний тижневик і де дав себе споконсвідати поїхати до Харкова на пост віцепрем'єра ЧССР?

Данило Шумка став комуністом як як малолітній юнак, з найвищої віри в прегарні гасла, що їх проповідували комуністи — воля, братерство всіх народів, рівність, безкласове суспільство, справедливий розподіл всіх дібр, повна свобода людини і вічний мир на землі. Це той рай, що його обіцявали комуністи, протиставляючи його пеклу, що ним були всі інші ідеологічно-устарілі концепції. І Шумка, народжениць Волині у реакції на

„Здобудеш українську державу, або загинеш за неї“, але рішуче натаврував 10-ту точку „Будеш змагати до поширення сили, багатства і простору української держави“, бо, — як заявив, „поширення простору пахне загарибницьким духом“. Тому й розійшовся з націоналізмом та в пізніших вже роках виразно критикував „Націоналізм“ Дмитра Донцова.

Закінчення на ст. 3.

Марта Тарнавська

ТРАГІЧНІ ПАРАДОКСИ ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША

Українська Радянська Енциклопедія характеризує Пантелеймона Куліша як „українського поміщицько-буржуазного письменника“, що його політичні погляди розвивалися „від поміщицько-буржуазного лібералізму до буржуазного націоналізму“ (т. 7, с. 477). Здавалось би, що письменник такого політичного профілю повинен бути особливо близький українським „буржуазно-націоналістичним“ емігрантам на Заході, втішати їх увагою і популярністю, тим більше, що як висловлює про нього Микола Хвильовий — „тільки його можна вважати за справжнього європейця, за ту людину, яка наблизилася до типу західного інтелігента“ („Твори в п'ятих томах“, т. 4, с. 179). На жаль, за винятком історичного роману „Чорна рада“, що є обов'язковою лектурою в українських школах, творчість Пантелеймона Куліша для українських читачів на Заході залишається зовсім незнаною, а сама постать автора — загадковою і контроверсійною.

Євген Маланюк, що називав Куліша „несамовитим Паньком“ та „Великою Пристрастю“, у своєму есеї надісланому 1947 року, відмічав із жалем, що ми досі не маємо „хоч би маленької, але синтетичної монографії про такого яскравого чоловіка, як Куліш“ і перестерігав зразу, що „монографія“ ця не буде працею простою чи звичайною: „задатко незвичайною постаттю бо, і залишається несамовитий Панько Омелькович!“ („Книга спостережень“, р. 1, с. 114). Твердження це залишалося в силі і тридцять років пізніше. Але ось, несподівано, на Кулішському фронті велике зрушення: 1983 року вийшла друком перша англійська біографія Куліша пера Юлія Луцького, а біжучого 1984 року у видавництві УВАН у ЗСА має вийти том українського листування Пантелеймона Куліша — листування, що його проаналізував у вступній статті, передрукованій у журналі „Сучасність“ за грудень 1983 року, *Юрій Шевельов.

світової і советської агрономічної науки. Ідеологія заповнила науку, підпорядковувала її собі. Це привело до руйни сільське господарство. Партія із своєю ідеологією відкидала як буржуазну диверсію все, що могло накормити величезну країну. Діалектичний матеріалізм привів до катастрофи науку в СССР із фізичним винищенням вчених. Була заборонена генетика, в тому і в медицині. Медицина не могла успішно лікувати комплексу патологічних симптомів. Люди помилилися без правильних діагностів, а лікарі дозволили партії панувати над знанням.

У СССР винищено гречку і тепер греचना крупа — дефіцит. Мічурін і Лисенко — його в СССР згрідливо називали неграмотний агроном з Уманського сільсько-господарського інституту — зруйнували сільське господарство. Лисенко досягнув неймовірно високого становища в СССР і ненавистю плебей ненавидів справжніх вчених.

Сталін розстрілював вчених за „шкідництво“. Жадного шкідництва не було. Його видав Сталін для винищення вчених і взагалі інтелігенції, як винних за неуспіх економіки. За смертні присудили над невинними голосували мільйони працюючих на своїх мітингах. Божівилля охопило країну. Але чи всі не знали що творять? Були такі, що знали. Про те оповіли, тільки опинившись на безпечному Заході.

Попався в руки більшовиків і там, почалася його егеґенна, яка тривала по нинішній день. У "Вісник репресій в Україні", що його видає і редагує Надія Світлична, за 1982 рік випуск 1, читаємо: "Стала відома адреса, за якою має відбутися 5-річне засудження Данила Шумка: Казахстан, Уральська обл. Кара-тобський р-н, пос. Кара-тобе, ком. ч. 1". Але ж це вже третій з черги засуду проти Шумка, бо вперше засудили його на кару смерті, замінивши згодом на 20-тилітню каторгу. У своїх гірих міркуваннях Шумка пише: "мене в'язали за комунізм, тепер в'язати за антикомунізм". Разом Данило Шумка пересидів у різних таборах примусової праці і знав не людські знущання при різних допитах і різних Гулагах 37 років, включно із згаданою вгорі польською в'язницею. Народженець Волині, йому тепер 70 років. Має рідного брата в Канаді і канадський уряд старастяся віддати вистадити його з СССР; але дівстав відповідей від більшовиків, що Шумку "воєнний злочинець" і тому його не можна випустити на волю... "Міжнародна амністія", пише Надія Світлична, — називає Данила Шумка найстарішим політичним каторжником..." Позбувся своєї віри в комунізм не внаслідок власних трагічних переживань, а тоді коли дізнався про страсті штучного голоду, спричи-

го від нього патріота Мірай-Ловича. Чи можна заперечувати, що патріотами були Хвильовий, Скрипник, чи Винниченко, який видав у Відні комуністичний тижневик і де дав себе споконсвідати поїхати до Харкова на пост віцепрем'єра ЧССР?

І чи кожний з нас може присягнути, що всі наші земляки, члени компартії Української, який видав у Відні комуністичний тижневик і де дав себе споконсвідати поїхати до Харкова на пост віцепрем'єра ЧССР?

І чи кожний з нас може присягнути, що всі наші земляки, члени компартії Української, який видав у Відні комуністичний тижневик і де дав себе споконсвідати поїхати до Харкова на пост віцепрем'єра ЧССР?

Данило Шумка став комуністом як як малолітній юнак, з найвищої віри в прегарні гасла, що їх проповідували комуністи — воля, братерство всіх народів, рівність, безкласове суспільство, справедливий розподіл всіх дібр, повна свобода людини і вічний мир на землі. Це той рай, що його обіцявали комуністи, протиставляючи його пеклу, що ним були всі інші ідеологічно-устарілі концепції. І Шумка, народжениць Волині у реакції на

„Здобудеш українську державу, або загинеш за неї“, але рішуче натаврував 10-ту точку „Будеш змагати до поширення сили, багатства і простору української держави“, бо, — як заявив, „поширення простору пахне загарибницьким духом“. Тому й розійшовся з націоналізмом та в пізніших вже роках виразно критикував „Націоналізм“ Дмитра Донцова.

Закінчення на ст. 3.

Ол. Зозуля

Біля пам'ятника на Володимирській Гірці

— Отут і сядемо. Немає кращого місця, як коло князя Володимира.

— То правда, — ствердив Кузя, — є наше спертись і спини об п'єдестал почухати. Розумно зробили, що цього літа поставили.

— Що? Чи знаєш, йолопе, що князь Володимир охрестив і просвітлив народ наш. Знаєш, коли це було?

— Та... — Не знаєш. Я теж... мабуть з тисячу літ тому... Та Бог з ним! Розкубуй!

Кузя хавцю вдарило долоною по денці пляшки, корок височив, як куля з цівки.

— Та не розжуй! Семен перехилив келішок і мовив: — Слабенька, мабуть розведена.

— Хіба тепер є щось натуральне. Директора крамниці Куцуня мають судити за те, що до кожної бочки вина відір води добували. — Я оце випив і подумав: я п'ю, бож працюю на м'ясокомбінаті, то вже не без того, щоб... але ж усі так. А за що п'єш ти? Ті гайки, що ти штампуюш, нікому не потрібні.

— Не гайки, а цвяхи! — Ха-ха-ха! Ніби з цвяхів можна гуляш готувати. — Чого ж! Баба Трусиха моїми цвяхами два колгоспи обслуговує. Учора приїхав свіженького сальця й м'яса.

— Це ота стара печерниця, що у флігелі живе? Ох і спритна. За болгарські чоботи вирвала в мене сім кіло кобаси. Шоправда, чоботи, як грим.

— Чому ж не носити? — Е, я недурний! У таких чоботях увчорі патлато босця розузе, це так певне, як пити дає. Може буди мені пару кілограмів? Хочу будку для дров збити, а цвяхів чорт-ма.

— Чого ж, можу! Кілограм цвяхів за кілограм кобаси... — Ти здурів? А цвяхи хоч з головами! Чорт з тобою — наливай...

— Келішок твій для недоростків-підлітків. Краще давай з горлячка...

— Ти знаєш, що це за келішок? Це, брат, перший трофей. З нього есесівський генерал дудив водку — шнапс. Все мирне життя ношу його в боковій кишені. Трофей, же!

— А що сталося з генералом?

— Дрепанув, аж штани згубив... А коли ми увірвали в місто (це було в Саксонії), так затіяв такий кордебалет, що ух та ах!

— Давали німакам „прикурити“? Чи як?

— З порожньою не націдиш.

— Чого ж мовчиш? Якщо так — то гайда до погребка, може незакийоти, то хоч молдавський кислим винном шлунок обмисмо...

Відійшовши кілька кроків від пам'ятника, ці громадяни країни, перемігши соціалізм, в якій нічого на власну руку не вільно робити, хіба що заливати себе горілкою, затягли дуетом: „Шумел камиш, Дерев'я гуліли. А чокка тьомна бу-л-а-а“.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

А святий Володимир з сумом дивився на цих „щасливих“ советських людей і наче хитав з докором головою.

Безталанна...

Закінчення зі ст. 2

неного політикою Кремля, щоб винищити українську верству вільного селянства і перетворити її в колгоспних невольників. Руїни вимерлих від штучного голоду сіл, жахливі оповіді людей, що пережили ті жахи, відкрили мені очі й очисти мій розум від смертоносного опіуму комуністичної ідеології". Кінчає свої спомини (частини перепачковані на захід) прославленим демократом Америки й Канади.

Данило Шумук — неписьменник. У його книзі нема того оповідацького таланту, який тримає читача в напруженні, "що буде далі". — нема в нього мовних новотворів, але й нема патрістичної бомбастичності й пестливої фразеології. Трагічним патосом він не відходить, що їх переказує просто і звичайно, наче за столом чи на лавці десь у випадковій зустрічі з приятелем, а від його постаті — тієї постаті, яка нагадує античного Діогена, який в день ходив із засвіченою ліхтарною шукати правди на землі.

Тільки Діоген у IV сторіччі перед народженням Христа був засновником філософської школи циніків, а Данило Шумук — був і залишився ідеалістом, який вірить, що десь існує правда, тільки він у пошукуванні її терпить і терпить.

У книжці Шумука є згадки про різних дівчат, що їх стрічав, є там Галя, Зіна, Маруся, є його згадка про "помилку", яку зробив своїм винчанням, про відвідини його дочки на заслани в Сибірі. Талановитий письменник використав це тло і ті його зустрічі з різними жінками інколи в пресумових обставинах для захоплюючої романтичної інтриги — у книзі Шумука цього

Книжка видана люксово, дбайливо зредгована. Можна різно оцінювати ту книжку, можна й різно дивитися й на самого її автора, але це прісний причини до історії української політичної думки і ніхто з її дослідників не може її по-минуть.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, що починає інж. Роман Ракочий, ст., встановила такі дати турнірів на Союзівці в 1984 році:

- 7-8-го липня — УСЦАК-Схід
- 11-12-го серпня — Подвійні ігри
- 31-го серпня — 3-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
- 22 - 23-го вересня — Запрошеневий УНС
- 13 - 14-го жовтня — КЛК

Відзначення 170-річчя з дня народження Т. Шевченка в Маямі

Маямська громада вчорашнього вранці дня 25-го березня ц. р. 170-річчя з дня народження Тараса Шевченка. Святочне зібрання відбулося у залі Українсько-Американського Клубу. Наш маямський віртуоз-піаніст Богдан Сперкач відграв американський гімн; український гімн проспівали всі присутні. Парох католицької церкви о. Ричард Семенюк провів молитву. Програму свята відкрив д-р Юрій Цегельський, вітаючи гостей з Нью-Йорку д-ра Ярослава Падюха, голову НТШ в Америці, відомого громадського діяча, пластового діяча. При цьому д-р Цегельський зауважив, що саме такі пластики сесії, як д-р Падюх, д-р Петро Саварин, президент СКВУ; Митрополит Стефан Сулик та інші, старалися безупинно поєднати нашу громаду і довести її до єдності і згоди. Здавалося, що єдність, яку досягнуто на ІУ Конгресі СКВУ, запанує у крайових наших громадах, але, на жаль, цього не сталося.

Люба Кобрин провела програму свята. Святочне слово виголосив д-р Я. Падюх, який згадав про тернистий шлях життя Тараса Шевченка. За 47 років свого короткого, бурхливого життя Шевченко лише 9 і півроку прожив на волі. Великий Тарас безмежно любив свою Україну і вчив українців... братолюб'я і єдності. У першій поемі "Причина" Шевченко з великою любов'ю писав про Дніпро-Славути. Про нього він не забув і в останньому вірші. "Чи не покінють нам, небаго", коли писав: "Дніпро, Україну згадає, Веселі селіща в газах, Могили-гори по степах — і веселенько заспіваєм". Богдан Сперкач скрипаль-віртуоз, відграв "Патетичну сонату" Бетговена, опус 13, першу частину. Присутні подивлялися його прецизній технічній виконавцям, великий талант, добру інтерпретацію цього Бетговенового шедевра.

З черги виступили наші діти зі Школи українознавства з деклямаціями. Віра Венгльовська прочитала супроводне слово до деклямованих віршів. Борис Венгльовський продеклямував уривок з поеми "Перебендя" Тараса Шевченка — уривок поеми "До Основ'яненка Іваса Пристацький деклямував початок "Розрити могили", а Наталя Трач цю поему закінчила. Всі діти добре вивчили вірші та бездоганно їх виголосили, особливо ж Наталя Трач, яка буде в майбутньому мисткинею слова.

Вдруге виступив скрипаль-віртуоз Б. Сперкач з піснею "Рече та стогне Дніпр широкий" — у власній обробці, та "Виростеш ти, сину", композицію Г. Майбороди до слів Василя Симоненка.

Після мистецької програми д-р Я. Падюх, переводячи акцію збору фондів для НТШ, говорив про початки творення та розвиток НТШ, яке засновано у Львові 111 років тому. В 1973 році першим головою Т-ва був д-р Корніло Сушкевич, а п'ятим з черги — найбільшій наш історик, пізніший президент Української Народної Республіки проф. Михайло Грушевський. Він прибув до Львова у 1894 р. і обняв на Львівському університеті катедру історії України. Його обрано головою НТШ у 1897 році; на цьому становищі М. Грушевський був до 1913 року.

Д-р Падюх видав у 1983 році, в 110-ту річницю Т-ва, популярно-наукову розвідку під наголовком "Незвичайне Товариство". Цю кни-

жку, я якій насвітлює автор історію НТШ, одержав даром всі присутні учасники свята. Кінчаючи свою розповідь, д-р Падюх звернувся з проханням до присутніх зложити свої пожертви на сплату боргу новоствореного НТШ: Новий будинок НТШ в Нью-Йорку — це чотириповерховий кам'яниця, положена у центрі міста, недалеко церкви св. Іоана та інших наукових і громадських українських інституцій. Будинку коштують три чверті мільйона доларів. До сплати боргу залишилося ще двісті тисяч доларів.

Останнім у програмі виступив д-р Степан Росоха, дійсний член НТШ, журналіст і видавець, який перевів збірку поетів. Своєю дипломатичною та купецьким хистом він ненавчезаворужив усіх присутніх, які щиро почали складати свої пожертви. Прізвисько жертводавців нутував Богдан Демківський, відомий діяч маямської громади, який своєю працею причинився до успіху цього свята. Під час збірки виступила відома місцеве діячка Ірена Ракуш, голова 17-го Відділу СУА ім. Олени Теліги в Маямі, яка сердечно привітала гостей з НТШ, при цьому також зложила чималу пожертву від себе і свого мужа Миколи Ракуша, відомого мешканця. Збірка принесла понад 13.000 доларів, в тому числі 12 учасників свята зложили по одній тисячі доларів. Збірка ще продовжується. Ця жертвенність наших маямських громадян на потреби української науки може бути прикладом і для інших громад.

На закінчення свята головний контролер УНСОУ о. протопресвітер Степан Білак провів молитву. Варто при цьому підкреслити великий вклад Люби Кобрин, яка не лише добре проводила програмою, але також своєю працею підготувала це свято.

Б. Остап'юк

25-річчя Школи Українознавства

Цього року минуло 25 років від дня заснування школи українознавства при Осередку СУМА в Нью-Йорку. Цю подію відзначено ювілейним бенкетом, який відбувся у суботу, 4-го лютого ц. р. в залі Українського Народного Дому.

Бенкет почався в 6-й год. вечора. Його відкрив голова Батьківського комітету Степан Журавський, який привітав присутніх, старших гостей і молоді, та попросив до слова голову Осередку СУМА, дружиницю Марійку Гаргай. Голова привітала гостей і передала ведення бенкетом почесному голові Осередку Корнелію Василіку. Після молитви, яку провів капелан школи організаторів школи та склав привіт від членства ОУВФ.

За почесним столом засіли представники установ, а саме: С. Журавський, голова Батьківського комітету, мгр І. Винник, голова Дому ОУВФ; інж. М. Шпонтак із дружиною, голова Відділу УККА; проф. П. Андрієнко Данчук, директор школи, д-р Е. Федоренко, голова шкільної ради, о. Лев Голдей, ЧСВВ, капелан школи, К. Василік із дружиною, почесний голова Осередку і тостмайстер бенкету.

Д-р А. Лозинський із дружиною, голова Крайової Управи СУМА-Америку, о. І. Ткачук, капелан сумської православної молоті, мгр Е. Гановський, голова Центральної Управи СУМА, М. Гаргай, голова Осередку СУМА в Нью-Йорку із мужем, д-р О. Лужницький із дружиною, інспектор шкільного українознавства, д-р Р. Гуглевич, президент Кредитівки "Самопоміч", Г. Цегельський із дружиною, колишній голова Осередку, засновник школи українознавства і представник організації Українського Визвольного Фронту.

Під час вечери голова КУ СУМА Америки А. Лозинський виголосив головну промову про початки і розвиток школи від 1958 року до сьогоднішнього дня, про перших директорів і учителів, їхні труднощі та їхню

працю. На закінчення він прочитав список усіх учителів школи від її початків до 1983 року.

Тостмайстер К. Василік представив гостей за головним столом, представників усіх установ, членів КУ СУМА та присутніх абітурієнтів. З привітаними виступили д-р Е. Федоренко, проф. П. Андрієнко-Данчук, інж. М. Шпонтак, д-р Р. Гуглевич, який від Кредитівки "Самопоміч" подарував на потреби школи 500 доларів, В. Калінович від Спортивного Клубу, який подарував для школи 250 доларів. Від клубу "Діброва" М. Демків пожертвував 100 доларів.

На закінчення промовив Г. Цегельський, який згадав колишніх організаторів школи та склав привіт від членства ОУВФ.

О. Лев прочитав привіт від Патріарха Йосифа, який всі присутні вислухали стоячи та прийняли його довготривалими оплесками.

М. Гаргай, голова Осередку СУМА-А доручила Почесній Грамоти двома доволітним професорам за їхню працю, а саме: проф. Степану Демчишині, який учителював від 1959 року до 1980 року, викладаючи географію і культуру в старших класах, та який був другим за чергою директором школи; проф. Павліну Андрієнко-Данчук, яка від 1965 року викладає українську літературу в старших класах та є теперішньою директоркою школи. Обом вони одержали почесне членство Спільноти Української Молоді.

В мистецькій частині виступили дві абітурієнтки сумської школи — Оксана Харук, сопрано, а Соня Шерет аккомпанювала на фортепіані.

На закінчення бенкету М. Гаргай подякувала всім представникам, працівникам, абітурієнтам і гостям за численну участь. Остє І. Ткачук закінчив бенкет молитвою. Потім почалася забава при звуках оркестри "Чарівні Очі".

Христина Цегельська

Озон Парк у поклоні Шевченкові

Цьогорічна Академія в честь генія України Т. Шевченка відбулася 25-го березня ц. р. в залі церкви Покрова Божої Матері, при 97 авеню і 87 вул. в Озон Парку. Н. Й., о год. 3-й по полудні. Не зважаючи на непогоду, зала була заповнена слухачами.

Програму започаткував місцевий Відділ УККА при співучасті місцевої Школи Українознавства. Місцевий хор почав програму "Заповіт" муз. К. Стеценка; опісля проспівав народну мелодію до слів Т. Шевченка "Гамалія", опісля "Рече та стогне" муз. М. Гнатюка.

на. Солю виконала А. Коколевська, мийний голос якої вперше ми почули в Озон Парку.

Коротким словом святочну Академію відкрив голова місцевого Відділу УККА В. Скомський. У своєму слові він говорив про те, чому ми так урочисто обходимо в місяці березні річницю генія Т. Шевченка. Він своїм пламенним словом, своїми поезіями розбудив свідомість українського на-

Закінчення на ст. 4.

ПИСАНКА "СИРОТАМ У БРАЗИЛІЇ"

У пам'ять покійної

проф. Софії Лев

зложили на допомогу "Сиротам у Бразилії" були учениці гімназії Сестер Василінок у Львові:

100.00 дол. — д-р Ганна Ляшківська;
по 50.00 дол. — мгр Дарія Винницік, д-р Марія Стець, мгр Ольга Дзядік і Ірена Чайковська;
30.00 дол. — Ірена Медуза;
по 25.00 дол. — Христина Баранецька, д-р Стефанія Березницька, Стефанія Бернадина, Тетяна Богачевська, Ольга Боба, Іванна Горчинська, д-р Оксана Філарка, д-р Марія Танчак-Діцко, Дарія Конюх, Володимир Котик, Галина Машак, Софія Олесницька, Люба Прокоп, Володимир Смик, Галина Сосенко і Євгенія Чапельська;
по 20.00 дол. — Богдана Бігун, Дарія Бунт, Марія Голод, Лідія Ігнат, Ірена Кушнір, Люба Федун, Лідія Плещинь, Марія Стадник, Марія Стецюк, Марія Яцикевич, Ірена Чума і Ірена Заліба;
по 15.00 дол. — Ірена Держко, Марія Горбань, Софія Ключас і Ярослав Ніценко;
по 10.00 дол. — Ірена Гантш, Марія Гайдук, Наталя Головат, Наталя Горь, Анна Гогоша, Ольга Коваль, Іванна Коваль, Ірина Косовська, Ярка Косович, Богдана Кошмач, Тетяна Криницька, Ольга Курнас, Люба Киселюк, Дарія Помницька, Ірена Малашук, Зеновія Мосійчук, Дарія Микита, Ольга Михалюк, Марія Олішук, Марія Пеленська, Марія Рейнарчик, Марія Сидір, Лесь Харук і Стефанія Ярош.

Знайомі Покійної: 20.00 дол. — Ольга Буртик; 10.00 дол. — Софія Лепка; 10.00 дол. — Агафія Лупай.

Зібрано 1.310.00 дол. за що Комітет висловлює щирі подяки Жертводавцям.

ПОДЯКА

Дня 23-го листопада 1983 року відійшла у Вічність з Воли Всевишнього, наша Найдорожча МАТИ, СЕСТРА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ І ТЕТА

бл. п.

АНАСТАЗІЯ ГНАТЮК

Сповіднені безмежним смутком, хочемо цією дорогою подякувати Родині, Приятелям і Знайомим, які віддали Покійній останню прислугу, а нам виявили щирі співчуття та моральну підтримку. Перш усього дякуємо о. Я. Мельничу, пароху церкви Благовіщення Пречистої Богородиці у Мелроуз Парку, за відправлення Парастасу в церкві, де спочивало тіло Покійної і за участь у похоронній Святій Літургії. Наша особлива подяка: Євгену о. Савасиновичу Шевчуку, ЧСВВ, який не зважаючи на своє слабе здоров'я приїхав з Нью-Йорку і взяв участь у відправі Парастасу, у відправі Служби Божої і який відправив Покійну на місце Вічного Спочинку. Зокрема дякуємо о. шавибел. П. Мельничу за участь у всіх похоронних відправах і за заворушливі слова прощання своєї коханої парохіни на рідних землях, під час Служби Божої. Дякуємо обидвом отцям за участь і за молитви під час трини. Дякуємо мгр. Теофілю Бак-Бойчуку, за прощальні слова над домовиною на цвинтарі. Цією дякуємо пані Е. Новаківську, пані Я. п. Кавка, панам: М. Ковальчик, д-р В. Б. Спелічкому і д-р В. Т. Онуферові, які зворушливими поминальними промовами під час трини виявили пошану до Покійної. Окрема подяка Родині з Канади, які своєю участю збагатили усі похоронні відправи. Дякуємо Сестричці Св. Архистратига Михаїла за приготування трини. Ми вдячні панам Е. Блавацькій, М. Ганусей і д-р В. Б. Спелічкому за часне передання сумної вістки в їхні радіопрограми.

Всім, що зложили пожертви на Заупокійні Служби Божі, за квітні і за пожертви на добродійні цілі — щиро спасибі.

Під час трини в пам'ять Покійної, зложили на цілі Українського Золотого Хреста: по \$30.00 — Баранецька Ольга; по \$25.00 — Н. А. Іванів, І. Я. Б. Гнатюк; по \$20.00 — Б. Я. В. Гнатюк, М. Я. Ю. Гнатюк, О. Грабик, В. Я. М. Кавка, М. Я. М. Касіян, Е. Я. С. Новаківська, А. Я. Т. Онуферко, А. Стратенко, Т. Я. М. Мельничук; по 10.00 — Ю. Я. Т. Бак-Бойчук, Л. П. Гнатюк, М. Гарбш, Я. Жмуравич, І. Я. М. Ковальчик, Ф. Мігус, О. Я. М. Нич, Н. Пазуняк, Я. Я. М. Раковський, С. Секівський, Ю. Татуняк, Д. Ткачук, Г. Трубін, Г. Я. М. Шух, В. Я. Я. Яцук, Ю. Винник; по 5.00 — Р. Папроцький, П. Прус, О. Сторожко. Разом \$420.00 на КОД — \$210.00, на табори УЗХ — \$210.00.

Щира подяка панам В. Кавка, Марії Касіян і Євгенії Новаківській за проведення збірки.

На Український Музей в Нью-Йорку зложили \$25.00 - п-і Віра й д-р Б. Томків; на УОКЦ — Філадельфія — інж. О. Мартинюк з дружиною — \$15.00.

Нехай Всевишній Господь винагородить Вас усіма ласками.

Сини — БОГДАН і МИРОСЛАВ з родинами
Сестра — ФЕДОРА з родиною

Окружний Комітет Відділів УНСОУ ОКОЛУ ТВОРОГО ВУГІЛЛЯ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 29-го квітня 1984 р., о год. 2-й по пол. в залі української католицької церкви св. Михаїла

при West Oak and 2nd Street, FRACKVILLE, PA.

До участі в зборах запрошуються всі Відділові урядовці і конвенційні делегати наступних Відділів:

Берлік, 164 і 333	Майнерсфелд, 78, 129, 265
Сентраліа, 90	Мт. Кармел, 2
Фраквіл, 242, 382	Шамокін, 1
Фріленд, 429	Шенандога, 98
Майоней Ситі, 305	Ст. Клер, 9, 31, 228
Мек Аду, 7	Пігвайт, 389

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з минулих Річних Зборів
4. Звіти членів Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Доповідь головного передсідника УНСОУ д-ра ІВАНА О. ФЛІСА
7. Завіти до представників Екзекутиви
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1984 р.
9. Схвалення плану праці на бачущий рік
10. Річні справи — закриття нарад

У зборах візьме участь

Д-р Іван О. Фліс, головний передсідник УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ.

Тимко Бутрей, голова

Адольф Словик, касир

Галина Словик, секретар

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроект ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформаціями до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS IN UKRAINE

43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

В ТРЕТЮ НЕВИМОВНУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Дорогого, Незабутнього МУЖА, ТАТА, ДІДУСА І ЗЯТЯ

бл. п.

ОПАНАСА АНДРІЙОВИЧА САМОХВАЛА

просимо Друзів і Знайомих згадати Покійного у своїх молитвах.

Тяжким горем прибіта —

дружина МАРИЯ з Родиною

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що по довгій недужі відійшов у Вічність 27-го січня 1984 р. у Вінніпегу, Канада, уроджений 22-го квітня 1911 р. в місті Дрогобичі, Україна, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР БОЖИК

довголітній книговод на Рідних Землях і в Канаді. ПОХОРОН відбувся 31-го січня 1984 р. з катедри св. Володимира в Ользі, на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпегу.

ПОМИНАЛЬНУ СЛУЖБУ БОЖУ І ПАНАХИДУ відправив парох катедри о. Роман Кісільський 7-го березня 1984 року у сороковий день за спокій душі Покійного.

Горем прибіта:

дружина — ІВАННА
донька — ЗОРАННА
син — ОРЕСТ
зять — ЄВГЕН ГАЙВОНОВИЧ
внуки — ДЕМ'ЯН І ДАРКО
брати — ОЛЕКСАНДЕР І ЯРОСЛАВ
сестра — ЄВГЕНІЯ

ШКОЛА КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА, НЬЮ ЙОРК І АНСАМБЛЬ "ГОМІН СТЕПІВ"

повідомляє всіх Бандуристів, що 6-го квітня 1984 року відійшов від нас Невіджадуваний ПРОВІДНИК БАНДУРИСТІВ

бл. п.

ГРИГОРІЙ КИТАСТІЙ

КОМПОЗИТОР ВІРТУОЗ І ДИРИГЕНТ СЛАВНОЇ КАПЕЛИ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА І ДІТЯРОШІ.

Опечалений Родина складає яскравіші співчуття. Замість квітля складаємо

Школа Кобзарського Мистецтва — 200.00 дол. на ТУБ; "Гомін Степів" — 200.00 дол. на Таборовий Фонд Капели Бандуристів.

Адміністрація Школи і "Гомону Степів"

Я. Сусленський...

Закінчення зі ст. 1.

живала, дуже повчальна. Він обіцяв написати про своє дитинство, а тим часом сказав, що своє життя він завдячує нинішній Україні, яка врятувала його від нацистської газової камери, видаючи його за дитину українську.

Знаючи й люблячи українське слово, українську літературу й культуру взагалі, Ю. Пустовитів виконує переважну частину для „Діалогів“, але зацікавлений він також ростом і розвитком самого ТЕСУ. Для цього він і приїхав сюди.

Обидва гості в редакції повідомили про свій глибокий повсякденний активний маршрут, бо вже наступного дня, в середу, 4-го квітня, вони летіли до Чикаго. Далі перед ними по черзі: Дітройт, Денвер, Ванкувер, Сан-Франциско, Едмонтон (з 11-го до 13-го квітня), Лос-Анджелес (14-го квітня), Торон-

то (15-го квітня), Рочестер (16-го квітня), Клівленд (17-го квітня), Вашингтон (18-го квітня), Філадельфія (19-го квітня), Аллентаун (20-го квітня), і знову до Нью-Йорку 21-го квітня, щоб відлітати звідси додому в понеділок 23-го квітня.

У Клівленді Я. Сусленський має намір зайнятися справою Івана Дем'янка: він хоче вивчити асу справу оскандреного в колябораші з німцями українця і сказати своє слово.

Від'їхавши гості з Ізраїля з обіцяною повернутися до „Свободи“ перед поверненням до океану, щоб розповісти про поїздку по Північній Америці, тобто, розказати про „світла і тіні“ цього переважно паломницького поїздки українців, в якому вони ентузіастично і з вірою сподівалися, що дуже більше „світла“ і вже зовсім мало „тіней“.

ПІСЛЯ ДВОХ РОКІВ І ПІВ, проведених на переговорах між Америкою і Японією, досягнуто торгове порозуміння між обома країнами на збільшення продажу волового м'яса і цитрусових плодів і продуктів з Америки у Японію. В цей спосіб американський Уряд запевнив своїх фермерів, що найменше на 300 мільйонів доларів зросте продаж цих американських сільськогосподарських продуктів у Японії протягом наступних чотирьох років. Це порозуміння має більше значення, ніж тільки самі прибутки в доларах, бо сам договір має теж символічне значення, тобто Японія нарешті послаблює свою сувору мита і квоти на ввіз до країни продуктів з США.

Озон Парк...

Закінчення зі ст. 3.

роду. Завдяки Т. Шевченку українська нація не пропала.

Уривки з поезії Шевченка декламували учні школи українства: І. Дашков, В. Палчинська і Н. Яшин.

Святочну доповідь вголосив мгр О. Рожко. Його доповідь була дуже добре укладена, але й дуже виголошена. Прелегент, цитуючи вірші Шевченка, головним політичного характеру, розповів про наслідки, які ці вірші мали для українського народу, бо на них виховувалося українське покоління, головне молоді. Шевченкові поеми побуджували національні почуття народу і спонукували його до боротьби з окупантом за ті великі ідеї, що їх явив в українській душі Т. Шевченко.

В другій частині доповіді мгр О. Рожко окреслив впливи і творчість Т. Шевченка, які віддзеркалюються в найновіших часах українського народу, у його боротьбі за незалежну та самостійну українську державу. Ідеї, що проникли в душі української молоді, яка масово вступала в ряди ОУН та УПА, щоб зібрати в руках боронити ті ідеали, які проголосив немирущий Кобзар.

Потім виступили місцеві бандуристи під мистецтвом провідом Н. Гончаренко, що відповіли при аккомпанюванні на бандурах „Встає хмара з-за лиману“, „Ой, у полі могила“, та „Бандуристе, орле сизий“.

Опісля Л. Рейнарівича співав „Ой, Дніпре, мій Дніпре“ при аккомпанюванні Т. Левицького та „Безмежне поле“ муз. М. Лисенка. Після „Кавказ“ продекламувала Н. Гончаренко, а Т. Бабська продекламувала „Розрита могила“. Уривки з поеми Т. Шевченка „Іван Пидкова“ декламували А. Новак і Я. Яшин.

Програму закінчив місцевий хор — „Думи мої“ муз. Е. Козака і „Сонце заходить“ муз. Д. Роздольського, зі сольо-співом Л. Рейнарівича та „Живи, Україно“ муз. М. Гайворонського. Хором диригував в першій і третій точці Л. Рейнарівич, в другій точці — проф. Т. Білоусовський.

Фортепіанний супровід проф. Т. Левицького. Офортмлення сцени — М. Новосад. Цю вдалу Академію закінчено співом українського національного гімну.

Михайло Білейчук

Елленвільська газета пише про Шевченківське свято в Кергонксоні

Про успішний концерт у пошану Т. Шевченка у Кергонксоні з'явився в місцевому часописі „Елленвіль Ньюз“ із четверга, 29-го березня н.р., довші вістка, в якій, крім подання перебігу імпрези, є також точні й правдиві інформації про життя і творчість Великого Кобзаря, в яких особливо підкреслюється Шевченків подвиг для президента США Джорджа Вашингтона і для боротьби Америки за свободу. Автор статті інформує також про пам'ятник Т. Шевченку у столиці США, який посвячено 20 років тому в присутності тодішнього президента держави Двайта Айзенгаєра. Тут же подана і світлина Вашингтонського пам'ятника Шевченку з відповідним підписом.

Цей концерт відбувся в неділю, 11-го березня, спільними силами усієї місцевої громади, що знову об'єднано провела ці важливі всеукраїнські святкування. В концерт брали участь місцеві сили та запрошені — співак і прелегант. Розпочав концерт хор „Золотий Гомін“ під диригуванням д-ра Олега Волянського і Степана Яна; головним промовцем був проф. Іван Куровицький, що дондавна проживав з дружиною у Кергонксоні.

Кольоратурне сопрано Марія Мандиш-Волянська, Б. Кучинський, І. Надберезний, М. Надберезний, Д. Матківський, З. Силік, усі вони в різних вікових групах стали першопрохідниками в поодинокі або у двійні ігри, здобувши другі нагороди чи дійшли до півфіналу.

В американських турнірах найбільших осягів добився Данило Нагірний, який вже змагався між професіоналами, Зеня і Люба Матківські в коледжовому тенісі, Оленка і Ерик Матківські в тенісі середньоскошків, Добре себе зарекомендували теж змагуни (ки) плавацької ланки. І. Білон, Т. Бокало і М. Слиз стали першопрохідниками УСЦАК, М. Наберезний, Р. Данчевська, К. Романеллі здобули срібні й бронзові нагороди. В загальному клубовому показнику таблиці турніру УСЦАК наша ланка на усіх 14 дружин здобула друге місце.

Добилися знову поважних успіхів шахісти „Ч. Січі“. Стойко здобув перше місце в турнірі найсильніших у Філадельфії, він теж здобув звання чемпіона Нью-Джерсі поміж американсь-

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор Омельян Твардовський

ВІДБУЛИСЯ ЮВІЛЕЙНІ 60-ТІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“

У п'ятницю, 30 березня н.р., у власному Домі відбулися свої ювілейні — 60-ті з черги — річні загальні збори УСВТ „Ч. Січ“. Збори відкрив уступальний голова М. Стебельський, який привітав присутніх та навізав до теми ювілейної, що його в цьому році відзначає Товариство. Згідно з дашою програмою зборів, відбувся вибір президії, до якої ввійшли: мгр О. Олесницький, голова; М. Голінський, заступник; інж. О. Сташків, секретар. Звіти з діяльності Управи за минулий рік подали М. Стебельський — голова, О. Твардовський — заступник і керівник спортивного активності; О. Труш — секретар, Д. Бобеляк — фінансовий референт господарської секції, і Надія Бакун — фінансова секретарка спортивної секції.

Згідно з поданими фактами, УСВТ „Ч. Січ“ в діловому році проявило велику активність. Якщо йдеться про спортивно-виховну працю, то на протязі року були активні такі ланки: копаного м'яча, усі чотири дружини, що виступали в першостях як американських, так і українських офіційних федерацій і турнірах, здобули почесні місця в перших трійках кінцевих табель ігор. Таких же успіхів добилися відбаванкові дружини: жіноча у відбаванкові Асоціації ЗСА і турнірах УСЦАК, чоловіча в Спортвих Ігрищах Молоді.

Великі успіхи здобули тенісисти „Ч. Січі“ в турнірах УСЦАК: д-р З. Матківський, Е. Матківський і Зеня Матківська, Б. Кучинський, І. Надберезний, М. Надберезний, Д. Матківський, З. Силік, усі вони в різних вікових групах стали першопрохідниками в поодинокі або у двійні ігри, здобувши другі нагороди чи дійшли до півфіналу.

В американських турнірах найбільших осягів добився Данило Нагірний, який вже змагався між професіоналами, Зеня і Люба Матківські в коледжовому тенісі, Оленка і Ерик Матківські в тенісі середньоскошків, Добре себе зарекомендували теж змагуни (ки) плавацької ланки. І. Білон, Т. Бокало і М. Слиз стали першопрохідниками УСЦАК, М. Наберезний, Р. Данчевська, К. Романеллі здобули срібні й бронзові нагороди. В загальному клубовому показнику таблиці турніру УСЦАК наша ланка на усіх 14 дружин здобула друге місце.

Добилися знову поважних успіхів шахісти „Ч. Січі“. Стойко здобув перше місце в турнірі найсильніших у Філадельфії, він теж здобув звання чемпіона Нью-Джерсі поміж американсь-

кими шахістами. Інж. Л. Блонарович і д-р О. Попович зайняли в згаданому турнірі найсильніших 3-4 місця. Д-р О. Попович брав участь у міжнародних турнірах у Норвегії і Англії. Видне місце здобув чоловічий голфіст „Ч. Січі“ адв. Н. Олесницький поміж 43-ма найкращими українськими змагунами, що взяли участь в четвертому „Січовому“ турнірі, який пройшов у вересні 1983 року. Два перші місця здобув чоловічий легкоатлет „Ч. Січі“ Степан Голінський в конкурсах 800 і 1500 м, в часі Спортивних Ігрищ Молоді. Він теж здобував кращі місця в регіональних змаганнях середньоскошків в стейті Нью-Джерсі.

Сотні виступів і тренінгів дружин спортивних „Ч. Січі“ коштували спортивних діячів Товариства багато трудови: вони працювали з великим ентузіазмом і дійсною любов'ю до нашої молоді та правдивим патріотизмом до свого народу. Крім праці в своєму Т-ві, ряд наших діячів дали свій поважний вклад праці в УСЦАК УСЦАК-Схід, в Проводі Спортивних Ігрищ Молоді і інших суспільно-громадських, релігійних і політичних організацій.

І тут приходиться на думку, скільки можна б ще зробити в усіх згаданих ділянках, якщо до цієї праці приєднались ті наші громадяни, що з різних причин служать чужим, або нидіють при „національних барах“ і телевізії.

У звітах Управи звернено увагу теж на певний брак культурно-спортивного центру для української молоді в північному Нью-Джерсі. В діловому році Управа Т-ва запланувала започаткувати акцію створення організації для придбання такого центру. Саме для цієї мети створено „Січову фундацію“, що її вже затвердили урядові чинники в столиці стейту Нью-Джерсі Трентоні. Заангажувався до цієї справи під проводом д-ра Зенона і Надії Матківських, який вже підготував, як перший крок для придбання фінансів, велику лотерію. Розгрізка цінних нагород (автор, поїздка до Пуерто-Ріко і інші нагороди) відбувається під час Ювілейного бенкету і балу, які відбудуться в суботу, 6-го жовтня н.р., у великій залі „Шорт Гіллс Вест“ у Лівінгстоні.

Ініціатори і спортивні діячі УСВТ „Ч. Січ“ сподіваються тісної співпраці наших професійних установ, підприємств та професіоналів, а особливо батьків, що бажують правильно виховувати своїх дітей. Культурно-спортивний центр стане вели-

ким допомогим чинником у цій діяльності.

З фінансових звітів виходить, що УСВТ „Ч. Січ“ проводить здорову господарку, у сучасну пору не має жодних боргів і є повним власником Дому. Кошт спортивної активності вносить поважну суму 37,999.45 доларів. Спортивна секція вповні самовистачальна; вона сама організує свої спортивні засоби із спортивних та розважальних імпрез, коляди, членських вкладок, добровільних пожертв. Найбільшу суму коштів Спортшкола, коло 22,000 дол.; коло 8,000 — ланка копаного м'яча; коло 2,000 — відбаванкова ланка; коло 3000 — видання журналу „Наш Спорт“.

Після закінчення звітувань уступальний Управу, короткої дискусії над звітами і звітів Контрольної комісії Товариського суду, на пропозицію Контрольної комісії збори одностайно ухвалили уступальний управу абсолюторію з признанням. На внесок Номінаційної комісії збори вибрали управу на біжучий ювілейний рік у такому складі: М. Стебельський, голова; О. Твардовський, перший заступник і пресовий референт; Ярослава Олесницька, друга заступниця; Петро Біназський, третій заступник; О. Труш, секретар; Н. Мамчак, англійський секретар; О. Напоро, імпрезовий; Д. Бобеляк, фінансовий і господарський секції; Надія Бакун, фінансовий спортивної секції; І. Оріанж — референт федеральної допомоги дітям; д-р Володимир Бакун і В. Ткач — члени. Володимир Бакун — провідник 1-ої дружини копаного м'яча, А. Гбур, Б. Кравчук — провідники мол. юнаків; Е. Бреніч, М. Хамуляк — провідники наваків. Соня Гейлі — провідниця жіночої відбаванкової дружини; А. Голінський — провідник чоловічої дружини. Провідники ланок: голфа — адв. Н. Олесницький; тенісу — д-р З. Матківський; плавання — д-р Р. Слиз; шахів — Д. Кулик. Контрольна комісія: інж. О. Сташків, Р. Лапичак і мгр І. Хамуляк; Товариський суд: адв. Нестор Олесницький, Люба Лапичак, д-р С. Перейма.

Після вичерпання порядку зборів відбулося товариське прийняття і конструктивна гутірка про спортивно-виховні справи Т-ва, ювілейні святкування і плани придбання культурно-спортивного центру для української молоді в північному Нью-Джерсі.

(от)

Вступайте
в члені
УНСоюзу!

ARKA COMPANY
DEPARTMENT 570
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

ВЕЛИКОДНЯ КЕРАМІКА,
інкрустована різьба, писанки.

HELP WANTED

Зростаюча околиця Port Washington, L.I., харчова компанія потребує від зараз відповідальних, працюючих, охайних, високої якості

ПРАЦІВНИКІВ для своєї продукції. Досконала нагода для енергійної особи, щоб навчитися всіх фаз харчових приготувань в нашій чистій, добре вираженій кухні. Побажано дещо досвіду. Бенефіти. Не курці. (516) 883-8750.

REAL ESTATE

MOVE to FLORIDA!
3 bedroom, 2 bath home for sale near Lake McCoy, Apopka. Lovely treed 1/2 acre lot. Good family neighborhood. \$129,000.

Call SUE DAVIS,
Luckenbach Rlty., Inc.
1-305-671-8000

Мілен Рудницька
НЕВИДИМИ
СТИГМАТИ
Ціна: \$16.25 з пересилкою
включаючи стейту Нью-Джерсі зборів уряду 6% стейтського податку.
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
15-го КВІТНЯ 1984 р.
Пасейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відділ, о год. 2-й по пол. в УНДомі при 237 Норе Ав. Просимо членів взяти участь. Вже можна дістати білети на 90-літній Ювілейний Бенкет УНСоюзу. Приєднуйте наших членів до УНС. — В. Марушак, рек. секр.

REAL ESTATE

ДО ПРОДАЖУ
ДВА ДОМИ
по вісім апартаментів кожний та гаражі, в Йонкерсі, Н. Й. За інформаціями дзвоніть: (212) 879-3683

BUSINESS SERVICE

Федеральний і стейтовий
INCOME TAX
SYMOM RADOMSKY
1339 Springfield Avenue
Irvington, N.J. 07111
(201) 373-6434, (201) 373-6453

P I Z N E

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на центарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

CYPRESS
HILLS MONUMENTS
В БІЛАНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9:30 по пол. в неділю 10:40 по пол.
Miami, Fla.: (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговування ЧИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на центарях в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ БУТИ МОЛОДИМИ І ГАРНИМИ ПЕРЕВІДІТЬ ПЛАСТИЧНУ ОПЕРАЦІЮ АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕРВІС ПЛАСТИЧНОЇ ХІРУРГІЇ

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ
Українського Народного Союзу
на стейти:
ІЛЛИНОЙ, МИШИГЕН, ОГАЙО,
НЬЮ ЙОРК і НОВОЇ АНГЛІЇ

приймемо НЕГАЙНО на дуже корисних умовах.
Постійна праця. Запевнена платня. Соціальне і життєве забезпечення. Пенсійний фонд. Вакації. Першество мають професійні продавці забезпечення. Інших перевищилимо.
Скористайтеся цією нагодою без ніяких зобов'язань.
КАНДИДАТІВ НА ОРГАНІЗАТОРІВ ПРОСИМО ЗГОЛОШУВАТИСЯ ЛИСТОВНО АБО ТЕЛЕФОНІЧНО.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17A ■ 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Tel.: (201) 451-2200

Дайте Вашій дитині нагоду
пізнати й полюбити
українську мову

при допомозі цікавих і барвистих сторінок „ВЕСЕЛКИ“

Передплатіть вже сьогодні Вашим дітям або внукам найкращий дитячий журнал у вільному світі — „Веселку“, висилаючи чек на 8 доларів на адресу:

„СВОБОДА“
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
(для членів УНСоюзу — однорічна передплата \$5 дол.)
Присилку тут виконувати відвіди і в плати
Ім'я і прізвище
Адреса
число будинку і назва вулиці
Місто
Стейт, zip-код
Доплатити чек з передплатою на один рік.
Доплатити чек з передплатою на два роки.

THE UKRAINIAN WEEKLY
We give you the WHOLE picture.

Can you afford not to subscribe?

I would like to subscribe to The Ukrainian Weekly for _____ year(s).
(Subscription rates: \$5 per year for UNA members, \$8 for non-members.)

Name _____ Address _____ City _____ State _____ Zip _____
UNA member ☐ yes ☐ no Payment enclosed ☐ Bill me ☐

THE Ukrainian Weekly
30 Montgomery St. ■ Jersey City, N.J. 07302

Now available

THE GREAT FAMINE
IN UKRAINE:
THE UNKNOWN HOLOCAUST

Compiled and edited by the editors of The Ukrainian Weekly
Published by the Ukrainian National Association

Featuring
DR. OMELIAN PRITSAK, Foreword
DR. JAMES F. MACE: The man made famine of 1932-33: what happened and why
DR. MYRON B. KUROPAS: America's "Red Decade" and the Great Famine cover-up
MARCO CARYNYK: Malcolm Muggeridge on Stalin's famine: "deliberate" and "diabolical" starvation
EYEWITNESS RECOLLECTIONS
DISSIDENTS ON THE FAMINE

Available only from SVOBODA PRESS, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Price
1-9 copies \$3.00 per copy, plus \$1.00 postage and handling per order
10-19 copies \$2.50 per copy, plus \$2.00 postage and handling per order
20 or more copies \$2.50 per copy, plus \$3.00 postage and handling per order

ALL ORDERS MUST BE PREPAID MAKE CHECKS PAYABLE TO SVOBODA PRESS.

Мешканців стейту Нью-Джерсі зобов'язує 6% стейтського податку.

THE GREAT FAMINE
IN UKRAINE:
the unknown holocaust